

Παρατεινόμενα συμπτώματα της νόσου COVID-19 σε παιδιά και εφήβους

Τα παιδιά μπορεί να εμφανίσουν μεταλοιμώδες σύνδρομο μετά από λοίμωξη από τον ιό SARS-CoV-2 αλλά δεν είναι γνωστό σε τί ποσοστό μπορεί να εμφανίσουν παρατεινόμενα συμπτώματα. Τα διαθέσιμα δεδομένα είναι μέχρι στιγμής περιορισμένα και η επίπτωση των παρατεινόμενων συμπτωμάτων (Long COVID) στα παιδιά είναι δύσκολο να προσδιοριστεί. Η συχνότητα που έχει αναφερθεί στη διεθνή βιβλιογραφία κυμαίνεται από 0% έως και 27% και εξαρτάται κυρίως από τη βαρύτητα της νόσησης κατά την οξεία φάση της νόσου COVID-19, τη μεθοδολογική προσέγγιση (κλινική αξιολόγηση έναντι συμπλήρωσης ερωτηματολογίων), την επιβεβαίωση της λοίμωξης από ιό SARS-CoV-2, τα υποκείμενα νοσήματα και το διάστημα της παρακολούθησης των παιδιών.

Στη μελέτη Cíao Corona που δημοσιεύτηκε στο έγκριτο ιατρικό περιοδικό JAMA μελετήθηκαν τα παρατεινόμενα συμπτώματα μετά από λοίμωξη από ιό SARS-CoV-2 (θετικό τεστ) σε παιδιά και εφήβους εντός 6 μηνών από την αρχική λοίμωξη. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Ελένη Κορομπόκη, Μαρία Γαβριατοπούλου, Θεοδώρα Ψαλτοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) αναφέρουν ότι πρόκειται για μια προοπτική μελέτη παρατήρησης στην οποία εντάχθηκαν μαθητές από 55 σχολεία στην περιοχή της Ζυρίχης στην Ελβετία. Στην Ελβετία την περίοδο 2020-2021 τα παιδιά παρακολουθούσαν τα μαθήματα του σχολείου με φυσική παρουσία, με μέτρα προστασίας, εκτός από την περίοδο του εθνικού lockdown μεταξύ Μαρτίου και Μαΐου 2020. Η μελέτη πραγματοποιήθηκε μεταξύ του Ιουνίου 2020 και Απριλίου 2021 και το δείγμα των παιδιών που συμμετείχαν επιλέχθηκε τυχαία. Τα παιδιά υποβλήθηκαν σε ορολογικά τεστ ανίχνευσης αντισωμάτων και οι γονείς συμπλήρωσαν ερωτηματολόγια για πιθανά συμπτώματα σχετιζόμενα με τη νόσο COVID-19.

Στη μελέτη συγκρίθηκαν τα παιδιά που είχαν αναπτύξει αντισώματα με τα παιδιά που είχαν αρνητικό τεστ αντισωμάτων. Εξαιρέθηκαν από τη μελέτη τα παιδιά που είχαν αρνητικό τεστ τον Μάρτιο ή τον Απρίλιο 2020 και ανέπτυξαν αντισώματα τον Μάρτιο ή Απρίλιο 2021 ή δεν ήταν δυνατό να επανελεγχθούν. Οι γονείς των παιδιών που εντάχθηκαν στη μελέτη, κλήθηκαν να συμπληρώσουν ερωτηματολόγια σχετικά με σχετιζόμενα συμπτώματα διάρκειας τουλάχιστον 4 εβδομάδων καθώς και εάν τα συμπτώματα διήρκησαν πάνω από 12 εβδομάδες.

Συνολικά 1355 από 2503 παιδιά (54%) (μέση ηλικία 11 έτη) που υποβλήθηκαν σε έλεγχο αντισωμάτων τον Οκτώβριο ή Νοέμβριο 2020 εντάχθηκαν στη μελέτη.

Η μελέτη έδειξε ότι 4 από 109 παιδιά με θετικό τεστ (4%) έναντι 28 από 1246 παιδιά (2%) ανέφεραν τουλάχιστον ένα σύμπτωμα διάρκειας πάνω από 12 εβδομάδες. Τα πιο συχνά αναφερόμενα συμπτώματα ήταν κόπωση (3%), δυσκολία συγκέντρωσης (2%) και αυξημένες ανάγκες σε ύπνο (2%). Κανένα από τα παιδιά με θετικό τεστ και εμμένοντα συμπτώματα δεν χρειάστηκε νοσηλεία.

Συμπερασματικά, η μελέτη έδειξε ότι η συχνότητα ανεύρεσης συμπτωμάτων συμβατών με παρατεταμένη νόσο COVID (long COVID) σε ένα τυχαία επιλεγμένο δείγμα παιδιών εντός 6 μηνών από το θετικό τεστ αντισωμάτων ήταν χαμηλή.